

# **RIZKA VE BORÇ ÖDEMEYE VESİLE OLAN ŞEYLER**

Te'lif: Şeyh Abdulhamid el-Hacurî

Tercüme: Ebu Leylâ Ali Karaçay

Tashih: Ebu Muaz el-Çubukâbâdî

## بسم الله الرحمن الرحيم

Şeyh Ebu Muhammed Abdulhamid el-Hacuri'nin "Kitabu'd-Durru'l-Kunun Fi Ahkami'd-Duyun" kitabından...

**Helal rızka ve borç ödemeye vesile olan en önemli şeyler şunlardır:**

### **1- Allah Azze ve Cellenin Tevhid Edilmesi ve İbadette Birleşmesi:**

Allah Azze ve Celle şöyle buyuruyor: **"Ben cinleri ve insanları yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım. Ben onlardan bir rızık istemiyorum ve beslemelerini de istemiyorum. Şüphesiz Allah, evet O, Rezzak ve metin kuvvet sahibidir."** (Zariyat 56-58)

İmam Ahmed diyor ki: *Bize Yahya b. Âdem ve Ebu Said tahdis etti. Dediler ki: bize İsrail tahdis etti, o Ebu İshak'tan, o Abdurrahman b. Yezid'den, o da Abdullah b. Mesud radiyallahu anh'den dedi ki:*

**"Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem bana "Şüphesiz Allah, evet O, Rezzak ve metin kuvvet sahibidir." (Zariyat 58) ayetini okuttu.**<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Bu sahih bir hadisdir, Şeyhimiz El-Vadi (Mukbil) rahimehullah'ın Sahihul Musned'inde mevcuttur.

## **2- Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e Tabi Olmak:**

Allah Azze ve Celle şöyle buyuruyor: " Onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirileni ikame etselerdi elbette üstlerinden ve ayaklarının altlarından yerlerdi. Onlardan orta yolu tutanlar da vardır. Buna rağmen onların pek çoğunun yapmakta oldukları şey ne kötüdür!" (Maide 66)

## **3- Namazlara Devam Etmek ve Namazı Emretmek.**

Allah Azze ve Celle şöyle buyuruyor: "Ailene namazı emret; kendin de ona sabırla devam et. Senden rızık istemiyoruz; biz seni rızıklandırıyoruz. Güzel sonuç, takvâ iledir." (Taha 132)

## **4- İman ve Salih Amellerde Devamlılık.**

Allah Azze ve Celle şöyle buyuruyor: "O ülkelerin halkı iman edip sakınsalardı elbette onların üzerine gökten de yerden de bereketler açardık, fakat onlar yalanladılar, biz de onları kazanmakta oldukları sebebiyle yakalayiverdik." (Araf 96)

İmam Muslim'in Enes radiyallahu anh'den aktardığı hadiste Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor:

**"Eğer kâfir bir hasene işlerse ona karşılığı bu**

dünyada tastamam verilir, mümine gelince Allah onun hasenatını kıyamet gününe saklar ve taati sebebiyle dünyada da kendisine rızık verir."<sup>2</sup>

### **5- Çokça İstiğfar ve Tevbede Devamlılık.**

Allah Teâla şöyle buyuruyor: **"Arkasından: 'Rabbinizden bağışlanma dileyin; çünkü O, gerçekten çok bağışlayandır' dedim. Böylece, göğü üzerinize peşpeşe indirir. Mallarla, oğullarla size yardım eder, size bahçeler verir ve sizin için nehirler var eder" (Nuh 10-12)**

### **6- Allah Azze ve Celleye Kulluk İçin Boş Kalmak.**

Ebu Hureyre radiyallahu anh'den gelen kudsi hadiste buyrulduğu gibi:

**"Ey Âdemoğlu! Bana kulluk için boş kal ki kalbini zenginlikle doldurayım, fakirliğini gidereyim, benden uzaklaşırsanseni meşgul ederim, fakirliğin de gitmez."**

Şeyhimizin Sahihu'l-Musned'inde bulunan, İmam Ahmed'in Zeyd b. Sabit radiyallahu anh'den aktardığı hadisde de şöyle buyruluyor:

**"Kimin tasası dünya olursa, Allah onun işlerini dağıtır, fakirliğini iki gözünün arasında kılar, ona**

---

<sup>2</sup> Muslim 2808

dünyadan da yazılından başkası gelmez, Kimin de tasası ahiret olursa, Allah onun işlerini toparlar, zednginliğini kalbinde kılar, dünya ona istemediği halde dahi gelir."

Rızık bolluğu ve borçtan kurtulmak da Allah Azze ve Celle'nin:

***"Erkek veya kadın, mümin olarak kim salih amel işlerse, onu mutlaka güzel bir hayat ile yaşatırız..."*** (Nahl 97) ayetinde belirttiği güzel bir hayattandır (hayaten tayyibat).

### **7- Takvada Devamlılık.**

Allah Azze ve Celle şöyle buyurmuştur: **"Kim Allah'tan sakınırsa ona bir çıkış yolu gösterir. Ve onu hesaba katmadığı bir yönden rızıklandırır."** (Talak 2-3)

### **8- Allah Azze ve Celle'ye Tevekkül Etmek.**

İmam Tirmizi'nin Ömer radiyallahu anh'den aktardığı sahih hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor:

**"Eğer siz Allah'a hakkıyla tevekkül etseydiniz sizi kuşları rızıklandığı gibi rızıklandırırdı. Onlar sabah karınları boş olarak çıkar, dolu oalrak dönerler."**

## 9- İlim Talebi İçin Boş Kalmak ve İlim Talebelerine Yardımcı Olmak.

Tirmizi Muslim'in şartına göre sahih olarak Enes radiyallahu anh'den aktarıyor:

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem zamanında iki kardeş vardı. Biri mescidde idi diğeri ise sanatkârdı. Sanatkâr olan, mesciddeki kardeşini Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e şikâyet ettiğinde ona şöyle dedi:

**"Belki de sen onun sebebiyle rızıklandırılıyorsundur."**<sup>3</sup>

Yani onun ibadeti ve ilmi sebebiyle.

## 10- Helal Rızık Talep Etmeye Gayret Etmek.

Allah Teâla şöyle buyuruyor: ***"O, yeri size itaatkâr kılandır. O halde omuzlarında yürüyün ve O'nun rızıkından yeyin. Sonunda dönüş onadır."*** (Mülk 15)

## 11- Allah Azze ve Celleye Dua Etmek.

Şüphesiz ki bu, dünyevi ve uhrevi rızık husule gelmesindeki en yardımcı sebeptir. Bundan dolayı Nebi sallallahu aleyhi ve sellem müslüman olan bir adama önce namazı sonra şu duayı öğretmiştir:

---

<sup>3</sup> Hadis Şeyhimizin Sahihu'l-Musned'inde de vardır.

**“Allah’ım! Beni bağışla ve bana merhamet eyle. Beni hidâyete erdir ve beni rızıklandır.”<sup>4</sup>**

Taberani, Hâkim ve başkalarının tahric ettiği hadiste Ummu Seleme radiyallahu anha dedi ki: “Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem sabah namazından sonra şöyle derdi:

**"Allah'ım! Senden temiz rızık, faydalı ilim ve kabul olunan bir amel istiyorum."**

Ali radiyallahu anh'den gelen hasen bir hadiste şöyle geçer:

**“Allah’ım! Helâl rızıkla yetinmeyi, haramından uzak durmayı bana nasip eyle. Beni başkalarına muhtaç kılmayıp lütfunla zengin kıl.”**

İmam Muslim Ebu Hureyre radiyallahu anh'den uyku öncesinde yapılacak şu zikri aktarır:

**"Allah'ım bize borcumuzu ödet ve fakirlikten zengin kıl."**

Ve bunun gibi birçok hadis mevcuttur.

## **12- Sılayı Rahim Yapmak (Akrabaları Gözetmek)**

Buhari ve Muslim'in Enes b. Malik radiyallahu

---

<sup>4</sup> Muslim 2697

anh'den aktardıkları hadisde Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmaktadır:

**"Kim rızkının genişlemesini ve ömrünün uzamasını istiyorsa sıla-i rahim yapsın."**

### **13- Sadaka**

Muslim'in Ebu Hureyre'den aktardığı hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyuruyor:

**"Sadaka malı eksiltmez."**

Şeyhayn (Buhârî ve Muslim) yine Ebu Hureyre radiyallahu anh'den merfu olarak şöyle aktarıyorlar:

**"İnfak et ki sana da infak edilsin."**

Buhari'deki Ebu Hureyre hadisinde de şöyle buyruluyor:

**"Kulların sabahladığı hkiç bir gün yoktur ki iki melek inip de biri:**

**"Allah'ım! İnfak edene halef (onun yerine geçecek mal) ver" diğeri ise:**

**"Allah'ım! Cimrilik edene telef ver" demesin."**

### **14- Sabahın Erken Vakitlerinde Amel.**

Cabir, Sahr ve başkaları radiyallahu anhum'un Nebi

sallallahu aleyhi ve sellem'den rivayet ettiklerine göre Allah bu vakitleri bereketli kılmıştır:

**"Allah'ım ümmetime sabahın erken saatlerini bereketli kıl."**<sup>5</sup>

### **15- Çokça Zikir**

İmam Ahmed'in Musned'inde Abdullah b. Amr b. el-As (radiyallahu anhum)'dan merfu olarak aktardığı gibi:

**"Nuh aleyhisselam ölüm döşeginde oğluna 'La ilahe illallah'ı ve "Subhanallahi ve bihamdihi" zikrini tavsiye etti, çünkü muhakkak ki o her şeyin zikridir ve yaratılmışlar onunla rızıklanır."**

### **16- İnsanların Ellerindekilere Karşı İffetli Olmak**

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor: **"Evlenme imkânını bulamayanlar ise; Allah, lütfu ile kendilerini varlıklı kılınca kadar iffetlerini korusunlar."** (Nur 33)

Şeyhayn'ın (Buhârî ve Muslim'in) Ebu Said el-Hudri radiyallahu anh'den rivayet ettikleri hadisde de Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

**"Kim iffetli olmak isterse Allah onu iffetli kılar."**

---

<sup>5</sup> Cabir radiyallahu anh hadisi Şeyhimiz Yahya el-Hacuri'nin "Ziyau's-Salikîn"de aktardığı gibi hasen lizatihidir.

Bu, ona insanların ellerindenkine muhtaç olmayacak şeyi vermekle ya da kalbini zengin kılmakla veya buna benzer bir şekilde olur.

### 17- Nimetlere Şükretmek.

Allah Teâla şöyle buyuruyor: **“Eğer şükrederseniz, elbette size artıracağım ve eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir!”** (İbrahim 7)

Şükreden nicelerine Allah nimetlerini devamlı kılmış, nimetlerine masiyetle, kötülükle, hakkı olmayan yerde harcamakla, helal olmayanı almakla nankörlük eden nicelerinden ise onu çekip almıştır.

### 18- Hac ve Umreyi birleştirmek.

İmam Tirmizi'nin İbn Mesud radiyallahu anh'den rivayet ettiği hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

**"Hac ve Umre'yi birleştirin. Çünkü Hac ve Umre fakirliği ve günahları tıpkı körüğün; demir, altın ve gümüşteki pası giderdiği gibi giderir. Kabul edilmiş bir haccın karşılığı ise ancak cennettir."**<sup>6</sup>

---

<sup>6</sup> İmam el-Vadii Sahihu'l Musned'inde hadis için hasen demiştir. Bunun benzerini Nesai İbn Abbas radiyallahu anhuma'dan rivayet etmiştir. İmam el-Vadii rahimehullah bu rivayet için de hasen demiştir. Ben derim ki (Abdulhamid el-Hacuri): İbn Mesud ve İbn Abbas

İşte bunlar rızkı genişleten sebeplerden bazılarıdır. Burada zikrettiklerimiz; dünyaya hırs gösterip peşinden koşan, gerek mallarını faizli bankalara yatırarak, gerek haram ve kumar yollarında ticaret yaparak, gerek vakitlerini ve ömürlerini diplomalar elde etmek için zayi eden kimselere reddiyedir. Hâlbuki Allah Azze ve Celle'ye itaat, O'nun dinine uymak ve yasaklarından kaçınmak, daha önce geçtiği gibi dünya ve ahiretin ıslahında iki esastırlar.

---

hadislerinin tariklerinin toplanmasıyla hadis sahih liğayrihi olur. Elhamdulillah.